

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 86
van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**
datum: 13 december 2018

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Restauratiepremies - Beschermdere dienstgebouwen

Het Onroerenderfgoeddecreet heeft de vroegere premierregelgeving gestroomlijnd. Sinds 1 januari 2015 kan men twee premies aanvragen: de erfgoedpremie en de onderzoekspremie. Alle premies voor monumenten, stads- of dorpsgezichten en landschappen zijn vervangen door de erfgoedpremie. Twee procedures komen hiervoor in aanmerking: de standaardprocedure en een bijzondere procedure.

Uit het antwoord op schriftelijke vraag nr. 405 van 7 september 2015 vernam ik dat er momenteel voor de standaardprocedures (vanaf het nieuwe decreet) geen budgettaire achterstand is. De aanvragen voor een erfgoedpremie volgens de bijzondere procedure worden toegevoegd aan de wachtlijst van de nog toe te kennen premies. Deze wachtlijst omvat ook alle restauratiedossiers die ingediend zijn onder de oude regelgeving en resulteerde op 28 augustus 2015 in een lijst met een totaal geraamd premiebedrag voor de Vlaamse overheid van 384,392 miljoen euro.

Een kerkenbeleidsplan is een voorwaarde om een erfgoedpremie te krijgen. Ook dossiers die op de wachtlijst staan voor een premie moeten sinds 1 januari 2017 een kerkenbeleidsplan kunnen voorleggen om aanspraak te maken op de premie.

Een positief signaal kwam er alvast uit de conceptnota - aanpassingen Onroerenderfgoeddecreet - goedgekeurd voor de zomer door de Vlaamse Regering, waar in de toekomst subsidiëring voor het restaureren van onroerend erfgoed gekoppeld zal worden aan regelmatig onderhoud en dagelijks beheer. Zo zullen 'goede huisvaders' beloond kunnen worden, wat uiteindelijk ook een positieve bijdrage kan leveren op het budget van de Vlaamse overheid.

1. Hoeveel eredienstgebouwen worden vandaag beschermd en kunnen de restauratiepremie genieten? Hoeveel procent bedraagt dit van het totale aantal eredienstgebouwen (graag een overzicht per religie)?
2. Hoeveel eredienstgebouwen die ontwaard zijn, worden vandaag beschermd en kunnen de restauratiepremie genieten?
3. Hoeveel beschermde eredienstgebouwen beschikken vandaag over een kerkenbeleidsplan?
4. Hoeveel restauratiedossiers bevat de wachtlijst vandaag? Graag een overzicht per provincie met vermelding wanneer het dossier ingediend werd. Hoeveel hiervan

behoren tot het religieus erfgoed? Bezitten deze gebouwen alle over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan?

5. Kan de minister het bedrag voor de voorbije jaren van de erfgoedpremie bezorgen dat uitbetaald dient te worden voor die restauratie van het religieus erfgoed?
6. Kan de minister een overzicht bezorgen welke dossiers voor erfgoedpremies tijdens deze legislatuur bij hoogdringendheid werden goedgekeurd? Hoeveel hiervan behoren tot het religieus erfgoed?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 86 van 13 december 2018

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. Er zijn op dit moment 1856 gebouwen van de rooms-katholieke eredienst (parochiekerk, annexe of kapel) in Vlaanderen. 744 gebouwen zijn volledig beschermd als monument. Dit is 40,08% van het totale aantal gebouwen van de eredienst. Eigenaars/beheerders van deze gebouwen kunnen een erfgoedpremie krijgen. 269 gebouwen zijn gedeeltelijk beschermd als monument (bv. koor, toren, orgel). Dit is 14,49% van het totale aantal gebouwen van de eredienst. Eigenaars/beheerders kunnen een erfgoedpremie krijgen voor het beschermde deel van het gebouw. 1013 van deze gebouwen zijn dus volledig of gedeeltelijk beschermd als monument. Dit is 54,57% van het totale aantal gebouwen van de eredienst. 303 gebouwen van de van de rooms-katholieke eredienst staan in of grenzen aan een beschermd stads- of dorpsgezicht. Dit is 16,32 % van het totale aantal gebouwen van de rooms-katholieke eredienst. Eigenaars/beheerders van gebouwen die deel uitmaken van de bescherming kunnen een erfgoedpremie krijgen. 78 gebouwen liggen in of grenzen aan een beschermd cultuurhistorisch landschap. Dit is 4,20% van het totale aantal gebouwen van de eredienst. Het verkrijgen van een erfgoedpremie voor het behoud of de herwaardering van het landschap is mogelijk als deze gebouwen als erfgoedelement mee beschermd zijn.

De anglicaanse eredienst heeft op dit moment zeven gebouwen in Vlaanderen (verbonden aan zeven erkende geloofsgemeenschappen). Vijf gebouwen zijn beschermd als monument, twee gebouwen staan in een beschermd stads- of dorpsgezicht. Eigenaars/beheerders van deze gebouwen kunnen een erfgoedpremie krijgen. Een gebouw staat in een beschermd cultuurhistorisch landschap. Een erfgoedpremie verkrijgen voor het behoud of de herwaardering van het landschap, is mogelijk als het gebouw als erfgoedelement mee beschermd is.

De islamitische eredienst heeft op dit moment 28 gebouwen van de eredienst in Vlaanderen (verbonden aan 27 erkende geloofsgemeenschappen). Geen van deze gebouwen is beschermd en dus komen deze niet in aanmerking voor een erfgoedpremie.

De Israëlitische eredienst heeft op dit moment negen gebouwen van de eredienst in Vlaanderen (verbonden aan zes erkende geloofsgemeenschappen). Drie gebouwen zijn beschermd als monument. Eigenaars/beheerders van deze gebouwen kunnen een erfgoedpremie krijgen.

De orthodoxe eredienst heeft op dit moment zestien gebouwen van de eredienst in Vlaanderen (verbonden aan zestien erkende geloofsgemeenschappen). Drie gebouwen zijn volledig beschermd en een gebouw is gedeeltelijk beschermd als monument. Eigenaars/beheerders kunnen een erfgoedpremie krijgen voor het gebouw of voor het beschermde deel van het gebouw.

De protestants-evangelische eredienst heeft op dit moment 48 gebouwen van de eredienst in Vlaanderen (verbonden aan 49 erkende geloofsgemeenschappen). Zes gebouwen zijn beschermd als monument. Een gebouw staat in een beschermd stads-

of dorpsgezicht. Eigenaars/beheerders van deze gebouwen kunnen een erfgoedpremie krijgen.

2. Sinds de nulmeting van het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur op 31 augustus 2013 zijn 61 gebouwen van de rooms-katholieke eredienst onttrokken aan de eredienst. Hiervan zijn tien gebouwen volledig beschermd als monument en drie gedeeltelijk. Eigenaars/beheerders van deze gebouwen kunnen een erfgoedpremie krijgen. Zeven gebouwen staan in of grenzen aan een beschermd stads- of dorpsgezicht. Eigenaars/beheerders van gebouwen die deel uitmaken van de bescherming kunnen een erfgoedpremie krijgen. Drie gebouwen liggen in een beschermd cultuurhistorisch landschap. Een erfgoedpremie voor het behoud of de herwaardering van het landschap is mogelijk als deze gebouwen als erfgoedelement mee beschermd zijn.
3. De gegevens over de kerkenbeleidsplannen worden per gemeente bijgehouden en zijn niet gekoppeld aan het aantal beschermde eredienstgebouwen. Op 31 december 2018 hadden 168 gemeenten met een of meer parochiekerken beschermd als monument een kerkenbeleidsplan voor de rooms-katholieke eredienst. Er zijn daarnaast nog kerkenbeleidsplannen: een voor de anglicaanse eredienst, twee voor de Israëliische eredienst en een voor de protestantse eredienst voor eredienstgebouwen beschermd als monument. Voor eredienstgebouwen in beschermde stads- of dorpsgezichten of landschappen is een kerkenbeleidsplan niet verplicht om een erfgoedpremie te bekomen, hierover heeft de administratie dan ook geen informatie.
4. Op de wachtlijst van nog toe te kennen restauratiepremies en erfgoedpremies bijzondere procedure van 2 januari 2019 staan in totaal 424 dossiers voor een totaalbedrag van 229.730.797,07 euro aan premies van de Vlaamse overheid. Hiervan behoren 206 dossiers tot het religieus erfgoed voor een totaalbedrag van 108.799.025,70 euro.

Overzicht per provincie:

Provincie	Algemeen		Religieus erfgoed	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag
Antwerpen	93	51.864.143,40	48	24.844.289,61
Vlaams-Brabant	74	40.347.693,75	42	19.598.145,69
Limburg	52	32.736.063,55	30	19.548.960,95
Oost-Vlaanderen	125	72.101.103,78	59	35.669.585,85
West-Vlaanderen	80	32.681.792,59	27	9.138.043,60

Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bepaalt dat voor beschermde monumenten die bestemd zijn voor een erkende eredienst een actueel kerkenbeleidsplan een voorwaarde is voor het verkrijgen van een erfgoedpremie. Sinds 1 januari 2017 is een actueel kerkenbeleidsplan ook een voorwaarde voor het verkrijgen van een restauratiepremie voor beschermde monumenten die op de wachtlijst van nog toe te kennen premies staan. Voor dit is een overgangperiode bepaald om zich in orde te stellen met deze bijkomende verplichting. Alle kerkendossiers die momenteel op de wachtlijst staan beschikken over een goedgekeurd kerkenbeleidsplan.

Voor ander religieus erfgoed zoals seminaries, pastorieën, kerken en kapellen van kloosters, aartsbisshoppelijk paleis, geldt deze vereiste niet omdat zij niet effectief gebruikt worden voor de erkende eredienst.

Bijlage 1 geeft een algemeen overzicht van de premiedossiers op de wachtlijst van 2 januari 2019 met vermelding van de datum van de inhoudelijke goedkeuring door de administratie en het premiebedrag van de Vlaamse overheid.

5. In de periode 2013-2018 is in totaal een bedrag van 151.239.097,22 euro aan premies toegekend voor religieus erfgoed, onderverdeeld als volgt:

Jaar	Aantal dossiers toegekende religieus erfgoed	Totaalbedrag toegekende premies religieus erfgoed
2013	44	24.398.282,46
2014	53	29.378.586,16
2015	30	19.363.965,67
2016	40	30.523.472,91
2017	19	9.554.512,98
2018	62	38.020.277,04

6. In de periode 2013-2019 werden in totaal 158 dossiers bij hoogdringendheid goedgekeurd voor een totaalbedrag van 86.607.064,10 euro. Hiervan behoren 52 dossiers tot het religieus erfgoed voor een totaalbedrag van 35.159.077,12 euro. Overzicht per jaar:

Jaar	Hoogdringendheid : algemeen		Hoogdringendheid : religieus erfgoed	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag
2013	38	13.047.023,26	15	6.018.668,81
2014	35	20.637.823,63	12	7.489.455,30
2015	28	18.059.338,00	8	6.618.244,88
2016	30	22.095.452,09	10	10.898.411,95
2017	16	9.499.598,66	6	3.834.693,73
2018	11	3.267.828,46	1	299.602,45

BIJLAGEN

1. Overzicht van de premiedossiers per provincie op de wachtlijst van 2 januari 2019 met vermelding van de datum van de inhoudelijke goedkeuring door de administratie en het premiebedrag ten laste van de Vlaamse overheid
2. Overzicht per jaar van de toegekende premies voor religieus erfgoed in de periode 2013-2018 met vermelding van het premiebedrag ten laste van de Vlaamse overheid
3. Algemeen overzicht en een overzicht van het religieus erfgoed per jaar van de toegekende premies bij hoogdringendheid in de periode 2013-2018 met vermelding van het premiebedrag ten laste van de Vlaamse overheid